

Віртуальний бібліографічний перегляд

*“Вишиванко, МОЯ
вишиванко”*



Вишівáнка — новітня назва народної руської (української та білоруської) сорочки, прикрашеної орнаментованою вишивкою. Важлива складова українського національного вбрання. Поділяється на жіночі й чоловічі сорочки. Має спільне походження з вишитими сорочками слов'янських народів Східної та Центральної Європи.



Від часів середньовіччя традиційно носилася як повсякденний та святковий одяг. З ХХ століття носитья окремо, разом з костюмом, як святковий, патріотичний та культовий одяг. Традиційна вишивка сорочок має оберегове значення й різниться залежно від регіону. Традиційні назви — *сорóчка, вішита сорóчка, вишівана сорóчка* .



Історія вишивки на території сучасної України бере початок ще до нашої ери. Про неї згадував Геродот та чимало мандрівників. Люди протягом століть створювали та удосконалювали різні техніки вишиття. Кожен орнамент на сорочці був не просто так, а мав особливе місце, значення та магію, оскільки українці вірили, що той чи інший візерунок несе певну захисну силу від біди та нечистої сили. За вишиванкою можна було визначити статус та походження власника.



В Україні одним із найпоширеніших видів декоративного мистецтва була й досі є вишивка. Поряд з традиційними прадавніми геометричними орнаментами, існування яких не можна окреслити хронологічними рамками, в XVII-XVIII століттях серед верхівки українського суспільства великої популярності набула вишивка рослинними орнаментами. Вона виконувалася шовковими нитками, золотою і срібною сухозліткою, заплоччю на вжиткових речах козацької старшини - простирадлах, наволоках, скатерках, рушниках, одязі та церковних речах.





Аби дізнатися більше про історію української вишивки, про техніки вишивання, розглянути приклади вишитих речей, вивчити різні орнаменти, притаманні окремим областям країни, – ми пропонуємо завітати до нашої бібліотеки, яка вміщує в собі книги, підручники та альбоми, присвячені даній темі.

Тож, просимо переглянути деякі з них.

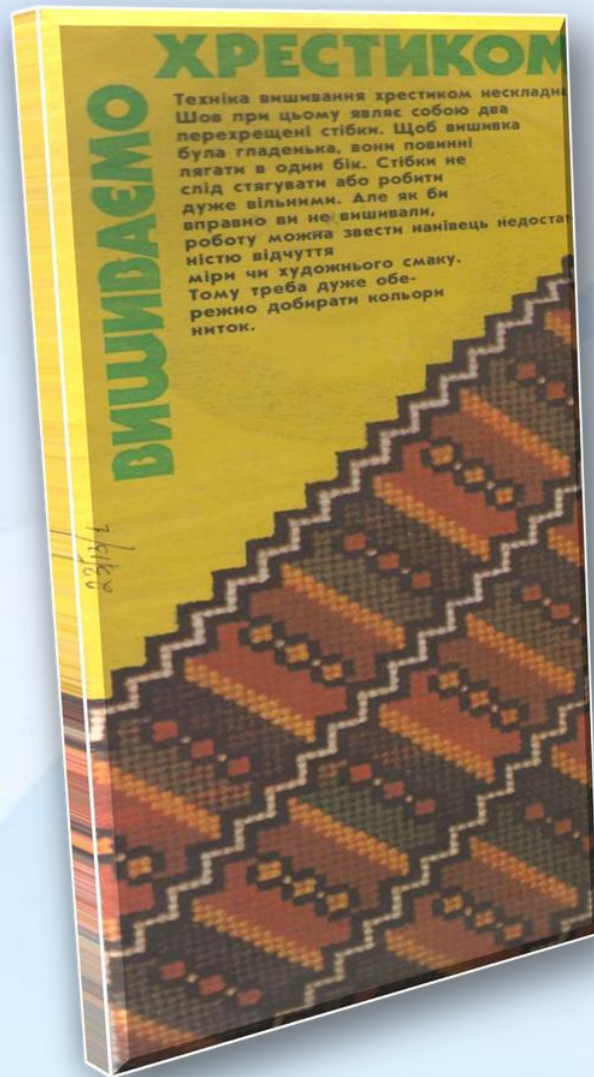


Вишивка козацької старшини
XVII-XVIII століть
[Образотворчий матеріал] :
каталог колекції Чернігівського
обласного історичного музею ім.
В. В. Тарновського / [ред. Лідія
Сушко]. – Київ : Родовід, 2001. –
199, [1] с. : фотоіл. – с. 197-199.

Жива традиція: майстри народного мистецтва Черкащини [Текст] : [альбом] / [упоряд. О. В. Теліженко, Т. М. Теліженко ; редрада: Теліженко О. В., Мартинова О. М., Отнякіна О. М., Теліженко Т. М. ; автор вступ. статті та статей до структурних підрозділів Теліженко О. В.]. – Черкаси : [Бізнес-стиль], 2009. – 237, [1] с. : фотоіл. – Бібліогр.: с. 237.. Видання присвячується 55-й річниці утворення Черкаської області.







Вишиваємо хрестиком [Текст] /
авт.-упоряд. Шпаковська Т. Л. –
Київ : Мистецтво, 1991. – [7] с. :
іл.



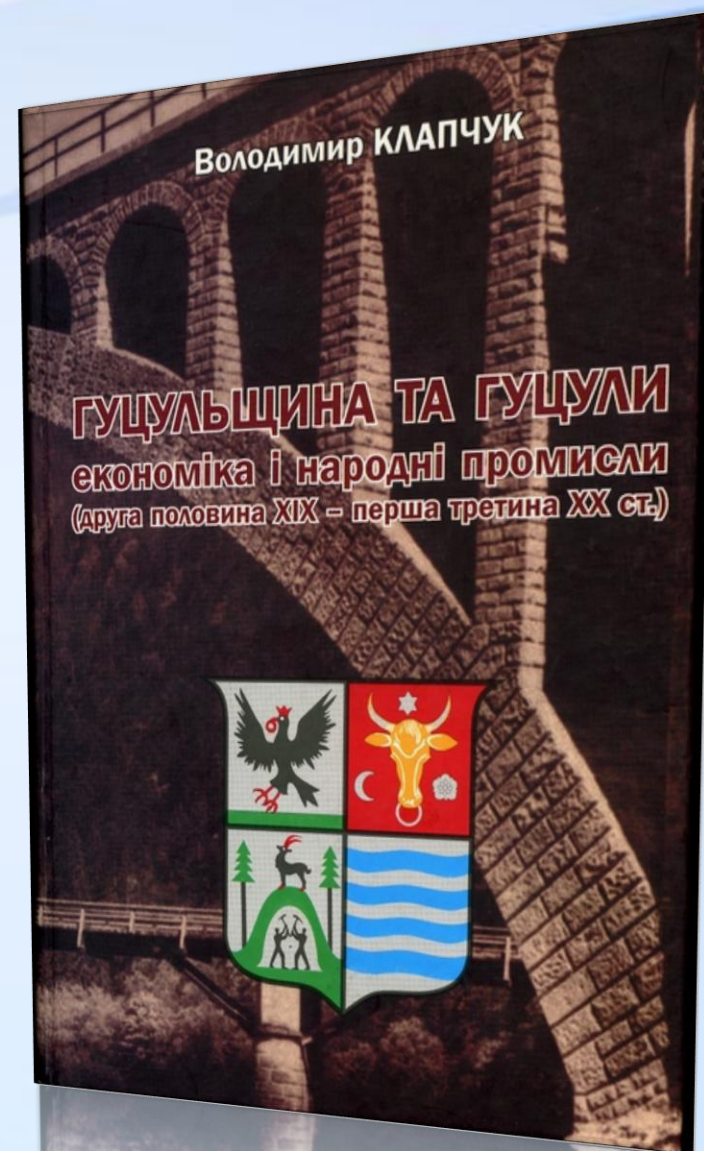


Клапчук В. М.

Гуцульщина та гуцули: економіка і народні промисли (друга половина ХІХ - перша третина ХХ ст.) [Текст] = Klapchuk V. M.

Hutsulshchyna and hutsuls: economy and folk crafts (second half of the 19th - first third of the 20th centuries) : [монографія]. – Львів ; Івано-Франківськ : Фоліант, 2009. – 512 с. : фотоіл. – с. 447-503.

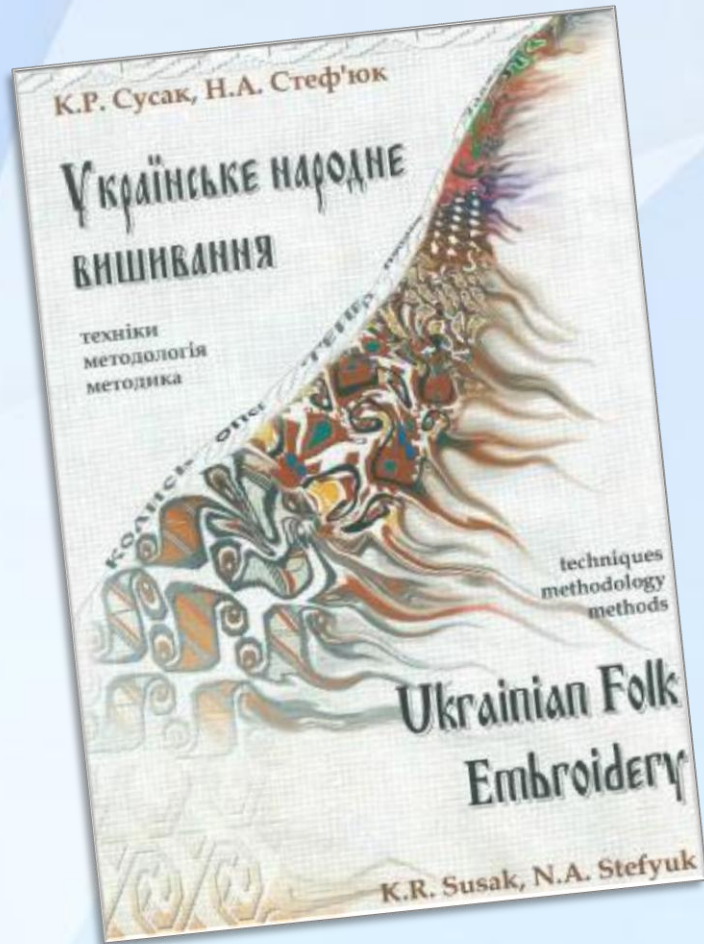
Наведено нові дані з багатьох галузей господарства Гуцульщини, доповнені та узагальнені матеріали попередніх досліджень українських і польських авторів.





Сусак К. Р., Стеф'юк Н. А.

Українське народне вишивання [Текст] = Ukrainian Folk Embroidery : техніки, методологія, методика : рек. МОН України як навч. посіб. для студ. ВНЗ / Косівський державний ін-т прикладного та декоративного мистецтва. – Київ : Науковий світ, 2006. – 281, [2] с. : фотоіл. – с. 279-281.



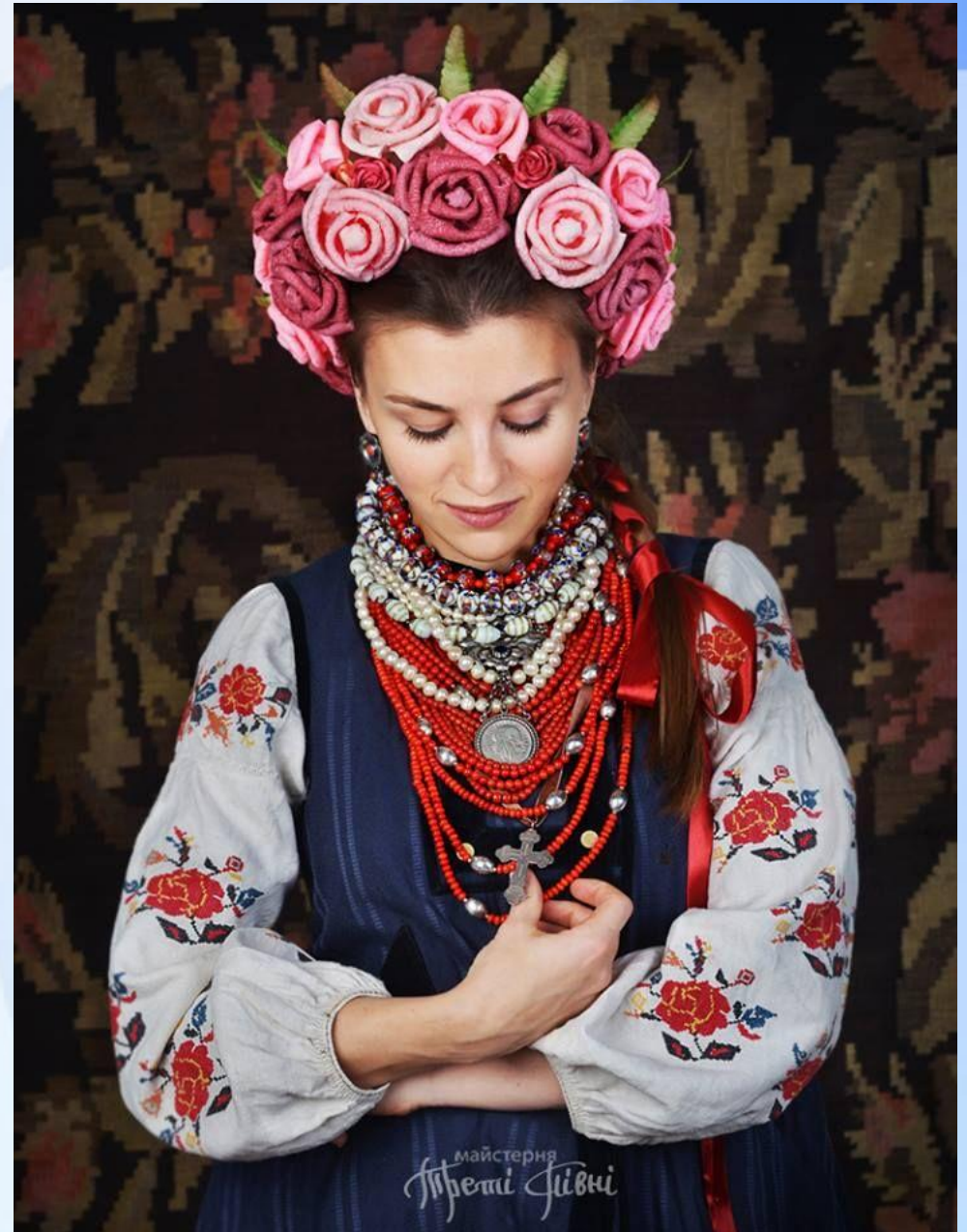
У книзі вперше подано українське народне вишивання як навчальну дисципліну, сформульовано предмет та завдання, визначено роль і місце її серед фахових дисциплін декоративно-прикладного мистецтва. Відтворені практично, графічно, детально описані теоретично давно забуті шви, введення їх в навчальний процес, відтворення ними прадавніх композицій та авторська класифікація швів у своєму підсумку обумовлюють наукову цінність посібника.

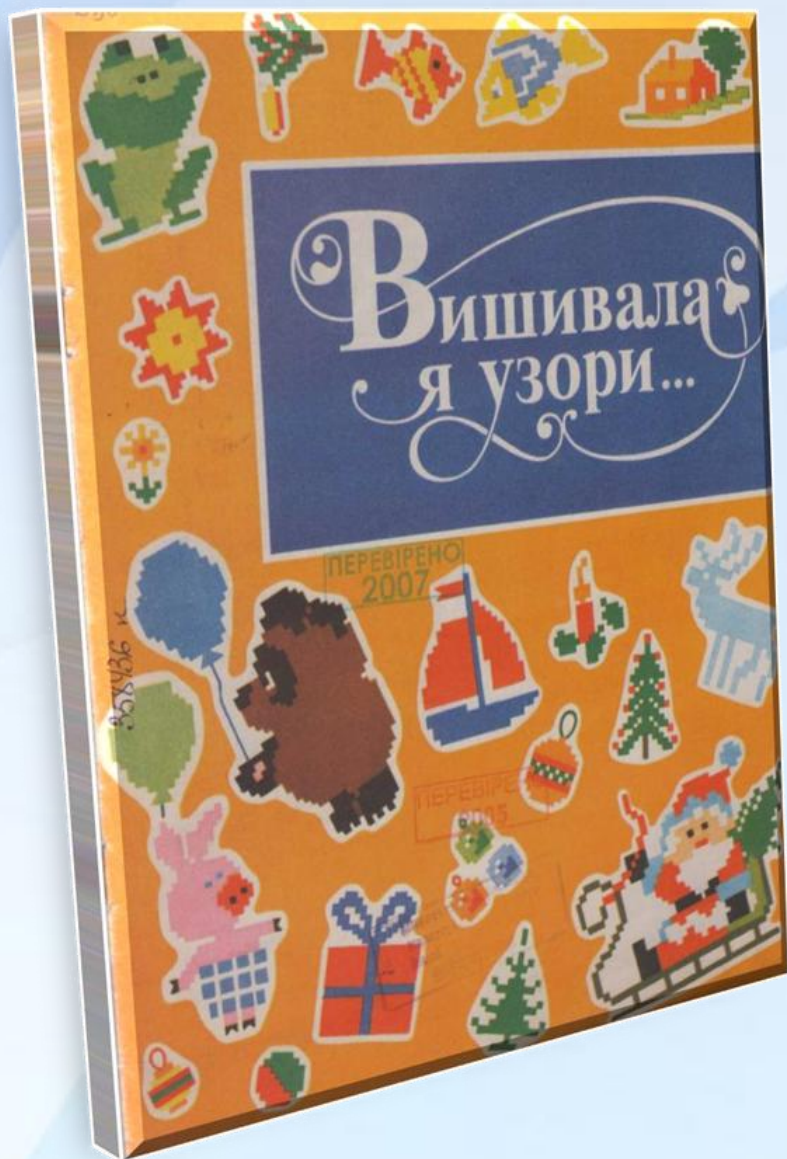


Історія української культури [Текст] : у 5-ти т.. Т. 5. : Українська культура ХХ - початку ХХІ століть, Кн. 4. : Проблеми функціонування, збереження і розвитку культури в Україні / НАН України ; голов. редкол.: Б. Є. Патон (голов. ред.), Г. Д. Вервес, І. Ф. Курас [та ін.] ; редкол. тому, кн. 4.: М. Г. Жулинський (голов. ред.), М. П. Бондар, М. М. Сулима [та ін.]. – Київ : Наукова думка, 2013. – 941, [2] с. : фотоіл. – с. 837-876 та в тексті. – Іменний покажч.: с.879-939.

У книзі досліджується соціальний вимір культурного буття України у ХХ — початку ХХІ ст.. У центрі уваги перебувають проблеми збереження, функціонування, відтворення потенціалу національної культури.



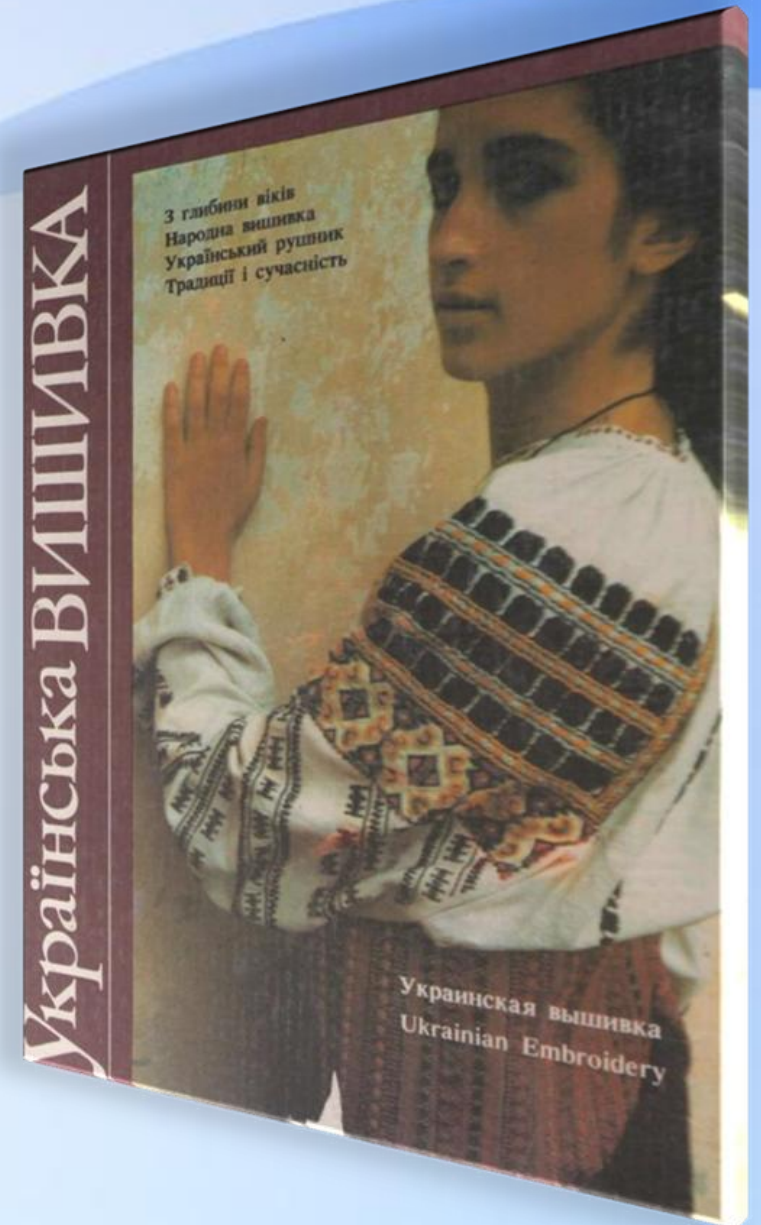




Вишивала я узори... [Текст] : [альбом]
/ [ред.-упоряд.: М. Совенко, І.
Бартецька]. – Вип. 3. – Київ :
Посредник, 1994. – 12 с. : іл.



Українська вишивка [Текст] : альбом / автор тексту та упоряд. Тетяна Кара-Васильєва. – Київ : Мистецтво, 1993. – 263, [1] с. : фотоіл. – в підрядкових прим.. Резюме та перелік іл. – рос., англ., фр., нім.




Кара-Васильєва Т., Чорноморець А.

Українська вишивка [Текст]. – Київ :
Либідь, 2002. – 158, [2] с. : рис. – с. 159.



Отож, читайте, вчіться, вишивайте та передавайте гарну давню традицію молодому поколінню!





Дякуємо за увагу!

Підготував: Відділ комплектування та наукової обробки документів Бібліотеки Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини